

การประชุมประจำปีของ บพท. เรื่อง “มุมมองการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทยด้านการสูญเสีย ตลอดห่วงโซ่การผลิตและบริโภค [อาหาร](#) ” เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ช่วยเปิดกระโหลกของผม ในเรื่องที่ผมไม่เคยคิดเลย ว่าอาหารที่เราผลิตได้ สูญเสียไปถึงหนึ่งในสาม คิดเป็นน้ำหนัก ๑,๓๐๐ ล้านตัน/ปี หรือ ๓,๓๐๐ ล้านตันของก๊าซเรือนกระจก (ร้อยละ ๗ ของการเกิดก๊าซเรือนกระจกทั่วโลก) และการสูญเสียอาหารดังกล่าวมาจากการใช้น้ำ ๑๗๓,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม. ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๒๔ ของน้ำที่ใช้ในการเกษตร

เรื่องนี้เพิ่งได้รับความใส่ใจ รวบรวมข้อมูล และหาทางลดความสูญเสีย โดย UNEP และ FAO เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการ [SDG](#) และเพื่อลดการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลก

การสูญเสียอาหารมี ๒ แบบ คือ [food loss](#) (สูญเสียโดยไม่ตั้งใจ) กับ [food waste](#) (ทิ้งไปอย่างจงใจ) และการสูญเสียนั้นเกิดขึ้นตลอดห่วงโซ่ตั้งแต่การผลิต การขนส่ง การปรุง การจำหน่าย ไปจนถึงการบริโภค

รศ. ดร. นิพนธ์ พัวพงศกร บอกว่า นิยามของ FW และ FL มีแตกต่างกันมากมาย น้อยนิยาม มีเอกสาร [Food Loss and Waste Accounting and Report Standard](#) แต่ ดร. นิพนธ์ก็บอกว่ามีคนถกเถียงต่อเกณฑ์ในเอกสารนี้มากมาย

ดร. นิพนธ์บอกว่า ประเทศไทยเรามีความมั่นคงทางอาหารสูงมาก และดีขึ้นเรื่อยๆ ฟัง ดร. นิพนธ์แล้ว เกิดความภาคภูมิใจต่อพัฒนาการด้านการเกษตรของไทย

และผมขอที่ท่านสรุปว่า การดำเนินการด้าน FWFL ของไทยควรทำภายใต้บริบทของเราเอง เพื่อ [food security](#) ของเรา

เรื่องอาหารเป็นเรื่องซับซ้อน ในโลกมีคนหิวไทย กินอาหารไม่พอ ๘๗๐ ล้านคน แต่ในขณะเดียวกัน มีคนที่อ้วน๖๗๑ ล้านคน

FWFL เชื่อมโยงกับการบริโภคที่ไม่สมดุล นพ. สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์ ประธานมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ พูดเรื่อง “การจัดการด้านสาธารณสุขกับการสูญเสียด้านการบริโภค” มีความซับซ้อนมากมาย มีการนิยามการสูญเสียทางกายภาพ กับการสูญเสียทางชีวภาพ (เช่น บริโภคมากเกินไป) ประเด็นสำคัญที่สุดคือการจัดการพฤติกรรมบริโภค ที่ทำทั้งการสื่อสารเพื่อ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมส่วนบุคคล กับการจัดการสภาพแวดล้อม (เช่นออกกฎหมายห้ามโฆษณาเหล้าและบุหรี่) การจัดการสภาพแวดล้อมจะได้ผลมากกว่า

ผมนึกถึงคุณหมอสมศักดิ์ในใจ ว่าการบริโภคที่ไม่สมดุลผลในบางกรณีเป็นเพราะถูกหลอก ดัง [บันทึกนี้](#)

ผมได้ความรู้จากเชฟในห้องอาหารของโรงแรมหรู ว่าวัตถุดิบที่เป็น waste (เหลือทิ้ง) จากที่หนึ่ง อาจเป็นวัตถุดิบที่ดีในอีกที่หนึ่งก็ได้

ฟังการประชุมตลอดวัน ผมนึกถึงปรัชญา [เศรษฐกิจพอเพียง](#)

ชีวิตที่พอเพียง 2973. อาหารกับความยั่งยืนของโลก

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันศุกร์ที่ 20 ตุลาคม 2017 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันศุกร์ที่ 20 ตุลาคม 2017 เวลา 14:02 น.

วิจารณ์ พานิช

๓๐ มี.ย. ๖๐